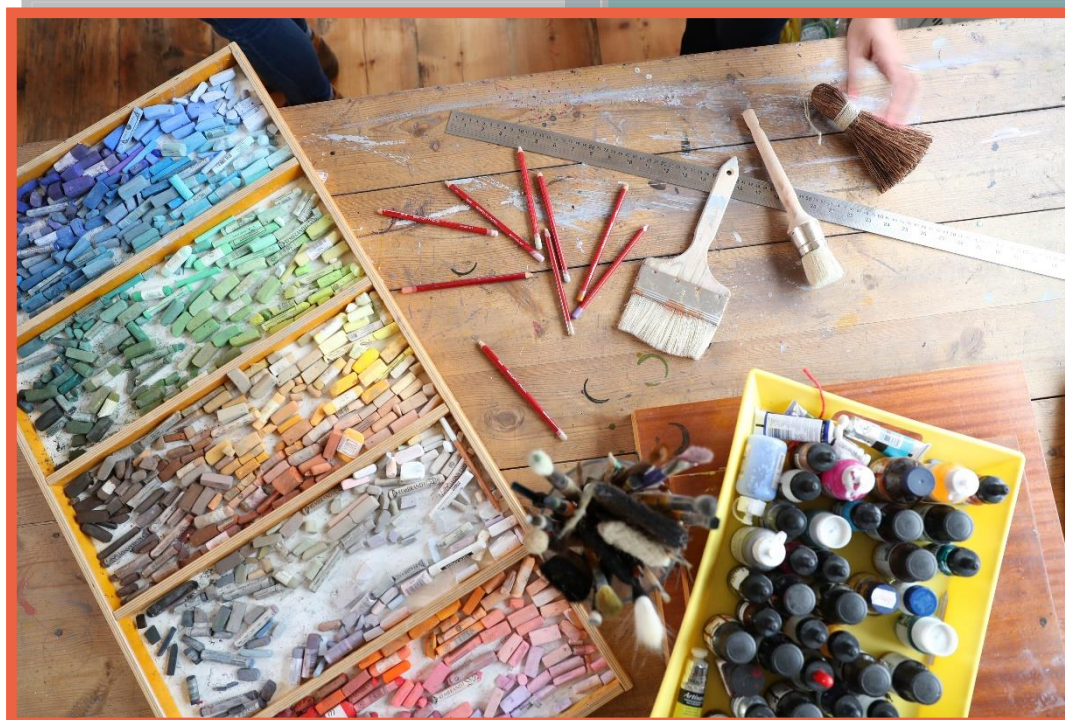

KEMIJÄRVEN KAUPUNKI

HYVINVOINTIPALVELUT

TALOUSARVIO 2021
TALOUSSUUNNITELMA 2022–2023
Toteutuma 30.6.2021

Hyvinvointilautakunta 31.8.2021

HYVINVOINTIPALVELUT PALVELUALUE

1. Toiminta-ajatus

Palvelualueen toiminnan tarkoituksena on vastata ja huolehtia siitä, että Kemijärven kaupungissa on laadukkaat ja riittävät sosiaali-, terveys-, opetus-, sivistys- ja vapaa-ajan palvelut, jotka tukevat kuntalaisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä edistävät väestön terveyttä.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kemijärven kaupungin ja seutukunnan väestörakenne on pysynyt ennallaan huolimatta alkuvuoden 2020 positiivisesta väestönkehityksestä. Ikääntyvän väestön osuus kasvaa edelleen, mikä vaikuttaa erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluiden kysyntään. Kaupungin taloustilanne on edelleen vaikea ja edellyttää toiminnan tehostamista. Sitä varten on aloitettu vuoden 2020 aikana sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisvaltainen kehittäminen, jossa työ on aloitettu avoterveydenhuollosta. Vuoden 2021 aika kehittäminen laajenee koko hoitoketjuun. Toimintojen kehittämisessä painopisteenä ovat ennaltaehkäisevät, kuntouttavat, kotiin annettavat ja sähköiset palvelut.

Koronapandemia aiheuttaa epävarmuutta vuoden 2021 toimintaan. Alueella on reagoitava nopeasti ja tehokkaasti, jos tilanne pahenee. Se voi vaikuttaa odottamattomasti muutoksiin toiminnassa ja taloudessa siitä huolimatta, että siihen on valmistauduttu ja kokemusta kerätty vuoden 2020 aikana.

Toteutuma 30.6.

Väestörakenteessa ei ole tapahtunut muutoksia. Tulomuutto on suurempaa kuin lähtömuutto, mutta kuolleita on lähes 4 kertaa syntyneitä enemmän. Väestönmuutos on ollut -30 alkuvuoden aikana. Ikääntyneitä on edelleen lukumääräisesti enemmän ja heidän hoidettavuus on edelleen vaativampaa. Talouden sopeuttamisohjelmaa on toteutettu, esim. avoterveydenhuollon muutokset toteutettiin 1.2.2021. Kehittämistyötä on jatkettu kotihoidon palveluissa.

Koronapandemia on lisännyt kustannuksia ja sitonut työvoimaa. Positiivisia tartuntoja on esiintynyt, mikä on aiheuttanut mm. päiväkodin sulkemisen, etäopetuksen toteuttamista ja joidenkin palveluiden supistamista, esimerkkinä ikäihmisten päivätoiminta. Rokotukset ovat edenneet suunnitellusti.

3. Toiminnan painopistealueet

Vuoden 2021 toimintaa leimaa voimakkaasti em. sotepalveluiden kehittäminen. Tulevaisuuden SOTE-keskusohjelman tavoitteena on (1) Palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden parantaminen, (2) toiminnan painotuksen siirtäminen raskaista palveluista ehkäisevään ja ennakoivaan työhön, (3) palveluiden laadun ja vaikuttavuuden parantaminen, (4) palveluiden monialaisuuden ja yhteen toimivuuden varmistaminen sekä (5) kustannustennousun hillitseminen. Ns. Tuusulan toimintamalli otetaan soveltaen käyttöön hyvinvointikeskus Lapponiassa. Lisäksi vuoden 2021 tavoitteena on Perhepalvelut ja Aikuisten psykososiaaliset palvelut yhdistäminen yhdeksi vastuualueeksi. Perusopetuksessa yhdistetään kaupungin koko opetus Hillatien kouluun, jolloin Särkelän ja Isokylän koulut lakkaavat. Varhaiskasvatuspalveluissa tavoitteena on yksityisen toimijan toiminnan käynnistyminen, jolla korvataan Kallaan päiväkodin toiminta. Kemijärven kaupungin juhlavuosi (150 vuotta) leimaa vahvasti etenkin vapaa-ajan palveluita, mutta näkyy luonnollisesti myös muissa toiminnoissa. Kemijärvi 150 vuotta juhlavuoden toimenpiteet tuodaan esille laajemmin käyttösuunnitelmassa vastuualueittain. Palvelualueen monet hankkeet tukevat toimintaa ja niistä on kyettävä ottamaan mahdollisimman paljon pysyvää, alueelle jäävää hyötyä. Lisäksi painopisteenä on tehokas reagointi pandemian mahdolliseen kiihtymis- ja leviämisvaiheeseen paikkakunnalla.

Toteutuma 30.6.

SOTE-uudistusta hallinnoi Lapissa Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä. Uudistus on ollut alkuvuoden aikana valmisteluvaiheessa. Edellä luetellut toiminnan painopisteet ovat toteutuneet alkuvuoden aikana suunnitellusti ja aikatauluissa pysyen. Koronapandemian johdosta AVIn rajoitukset ovat koskeneet myös toimintaa Kemijärvellä. Lisäksi kaupungissa esiintyneiden tartuntojen vuoksi jouduttiin tekemään karanteenipäätöksiä, jotka vaikuttivat mm. koulun ja päiväkodin toimintaan.

4. Talouden tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Tot. 30.6.	TS 2022	TS 2023
Toimintamenot	-56 210 312	-55 090 760	-55 474 650	-29 228 308	-54 493 380	-54 428 400
Toimintatulot	5 315 186	6 104 390	5 991 730	3 055 300	5 424 300	5 153 400
Toimintakate	-50 895 126	-48 986 370	-49 482 920	-26 173 008	-49 069 080	-49 275 000

5.Toiminnan tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Tot. 30.6.	TS 2022	TS 2023
Vakin.virat ja toimet 31.12.	357	379	362	341	350	344
Henkilöstömenot €	-21 036 338	-20 768 190	-20 544 830	-10 383 377	-19 753 900	-19 370 200
Muutos %	-2,9	-1,3	-1,1		-3,8	-1,9
Palvelujen ostot €	-22 807 706	-22 376 120	-25 731 690	-13 637 903	-26 173 000	-26 432 500
Muutos %	3,5	-1,9	15,0		1,7	1,0
Toimintakate €/asukas	-6 991	-6 738	-6 873	-3 655	-6 863	-6 940

6. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Valvonta jakaantuu sisäiseen ja ulkoiseen valvontaan. Ulkoista valvontaa harjoittaa tarkastuslautakunta, kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, hyvinvointilautakunta, ministeriöt, opetushallitus sekä esim. Lapin ELY ja AVI. Palvelualueen sisäisestä valvonnasta vastaavat kaikki tilivelvolliset ja esimiehet. Esimiehet vastaavat tiedonkulusta ja raportoinnista sekä ohjaavat ja valvovat alaistensa toimintaa. Sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa toteutetaan myös kehityskeskusteluissa ja henkilöstökokouksissa. Erityisenä valvonnan kohteena vuonna 2021 on edelleen ulkoistetut palvelut.

Toteutuma 30.6.

Valvontaa on toteutettu resurssien niukkuudesta huolimatta erityisesti asumispalveluissa. Ennalta ilmoittamattomia tarkastuksia on toteutettu ja lisäksi on selvitetty eri tahoilta tulleiden huomioiden taustoja ja syitä. Selvitysten tuloksista on annettu tarpeelliset tiedot toimijoille ja palautteen antajille.

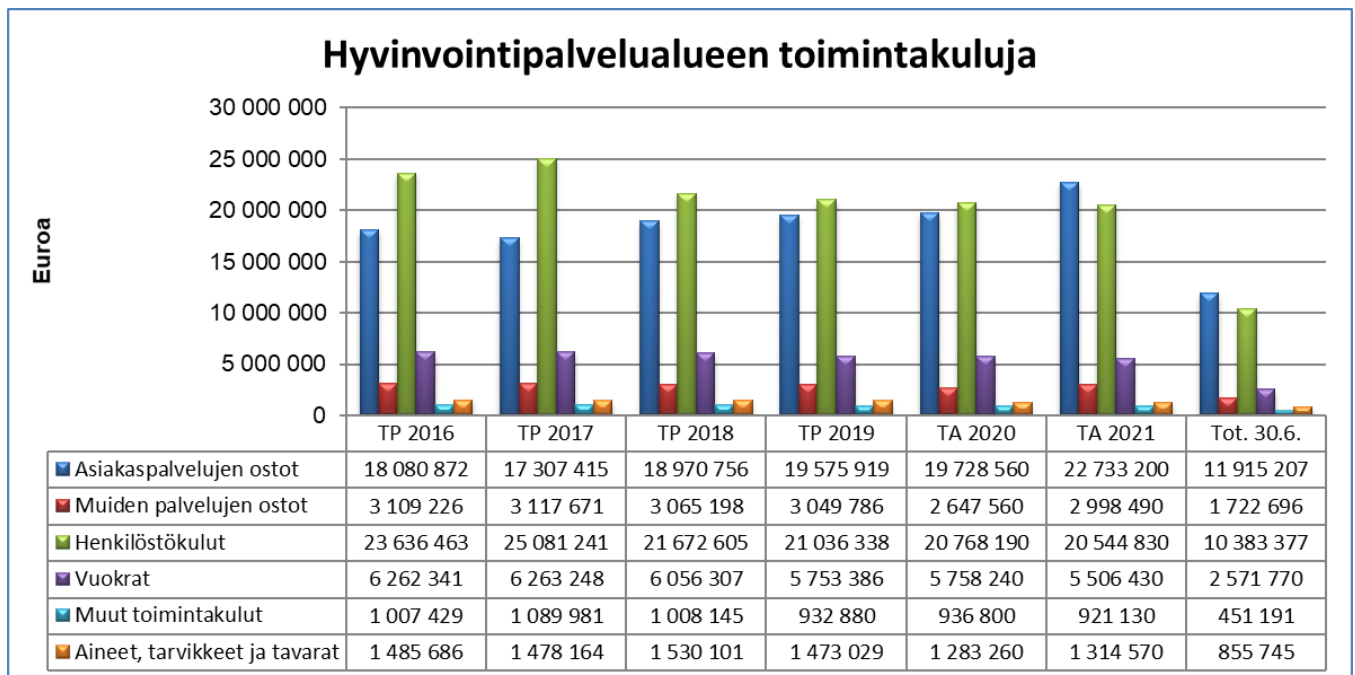
7. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet

Talouden sopeuttamisohjelman vuoden 2021 keskeisimmät toimenpiteet ovat kouluverkko uudistuksen toteuttaminen, hoitoketjun kokonaisvaltainen kehittäminen, avoterveydenhuollon kehittämisprojekti, yksityisen päiväkodin saaminen sekä kahden vastualueen yhdistäminen. Sopeuttamisohjelman vuodelle 2021 suunniteltuja toimenpiteitä on valmisteltu ja toteutettu jo vuoden 2020 aikana. Ostopalveluiden

kustannuskehitystä tulisi saada hillittyä. Työterveyshuollon palvelut kilpailutetaan talven 2020–2021 aikana. Laboratoriotoiminta siirtyi NordLabille alkuvuonna.

Toteutuma 30.6.

Valmistelutoimenpiteitä toteutettiin suunnitelman mukaisesti, jotta perusopetus voitiin keskittää Hillatielle 1.8.2021. Hoitoketjun kokonaisvaltaista kehittämistä toteutettiin päivystyksen, avoterveydenhuollon, vuodeosaston ja ikäihmisten palveluiden osalta. Yksityinen päiväkotitoiminta, Pilke-päiväkodit, hyväksyttiin palvelusetelituottajaksi ja yritys aloitti uuden toimitilan rakentamisen kaupungin keskusta-alueelle. Perhe- ja sosiaalipalveluissa kahden vastuualueen yhdistämisen toteuttaminen jatkui mm. tila- ja henkilöstöratkaisuilla. Työterveyshuollon palveluista tehtiin päätös ja ne tuottaa Terveystalot oy. Laboratoriotoiminta siirtyi NordLabille suunnitellusti.

VASTUUALUE: VARHAISKASVATUSPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat lakisääteistä varhaiskasvatusta Jyväskylänpuiston, Kallaan ja Särkelän päiväkodeissa. Esiopetusta järjestetään päiväkodeissa ja Särkelän koulun tiloissa 31.5.2021 saakka. 1.8.2021 alkaen esiopetus järjestetään Särkelän päiväkodilla.

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Esiopetuksen keskeisenä tehtävänä on edistää lapsen kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä. Varhaiskasvatus, esiopetus sekä perusopetus muodostavat lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle.

Kemijärvi 150 vuotta juhlavuoden toimenpiteet tuodaan esille käyttösuunnitelmassa.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Esiopetus siirtyy kustannuspaikkana sekä määrärahana varhaiskasvatuspalveluiden vastuualueelle 1.1.2021 alkaen. Osittain tämän johdosta vastuualueen budjetti on suurempi verrattuna v. 2020 budjettiin.

Kallaan päiväkodin mahdollinen siirtyminen palveluseteli päiväkodiksi tuo säästöjä 1.8.2021 alkaen ainakin henkilöstökustannuksissa, sisäisissä vuokrissa ja palvelujen ostoissa.

Särkelän päiväkodin esiopetusryhmän siirtyminen Särkelän koululta osaksi päiväkodin lapsiryhmää. Siirron vuoksi joudutaan tekemään muutoksia koko päiväkodin lapsiryhmien ikärakenteissa ja lapsimäärissä.

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) on valtakunnallisella otannalla valinnut Kemijärven kaupungin varhaiskasvatuspalvelut pilotoimaan kansallisia varhaiskasvatuksen laadun arviointityökaluja. Aikataulu on 11/2020–3/2021. Pilotoinnissa kehitetyt arviointityökalut jäävät kuntien käyttöön toiminnan kehittämisen tukemiseksi.

Toteutuma 30.6.

Palvelusetelin käyttöönoton kustannuksista saadaan tarkempaa tietoa vasta sitten kun päiväkotitoiminta on aloittanut toimintansa ja tiedetään päiväkodin lapsimäärä ja palvelusetelin arvo lapsikohtaisesti.

Särkelän päiväkodin lapsiryhmien rakenteelliset muutokset astuvat voimaan 1.8.2021 alkaen. Muutoksen myötä lapsiryhmien ikärakenteet ja ryhmäkohtaiset lapsimäärät ovat erilaiset kuin aiemmin, mutta silti varhaiskasvatuslain- ja asetuksen mukaiset. Muutos oli välttämätön, jotta Särkelän päiväkodin esiopetus pystyttiin järjestämään. Muutoksen johdosta päiväkodista väheni alle kolmevuotiaiden lasten paikkoja ja yli kolmevuotiaiden paikat lisääntyivät muutamalla paikalla.

Päiväkodit ovat tehneet kehittämissuunnitelmansa pilotoinnista saatujen arviointityökalujen pohjalta.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 30.6.
1. Palvelurakenteen kehittäminen vastaamaan varhaiskasvatuspalvelujen tarpeita.	Kallaan päiväkodin toiminnan siirtyminen palveluseteliyrittäjälle.	Kallaan päiväkodin toiminta on siirtynyt palveluseteliyrittäjälle 1.8.2021 alkaen.	Toteutuu suunnitellusti.
2. Laadunhallinnan- ja arviointijärjestelmän käyttöönotto.	Osallistuminen Karvin järjestämään valtakunnalliseen pilottiin varhaiskasvatuksen kansallisista arviointityökaluista.	Osallistuminen pilotointiin aikataulun mukaisesti. Järjestelmä on käytössä.	Toteutunut suunnitellusti. Toteutunut suunnitellusti.

		Laadunhallinnan- ja arviointijärjestelmän käyttöönotto		
3.	Esiopetuksen palvelurakenteen ja toiminnan kehittäminen.	Särkelän päiväkodin esiopetusryhmä siirtyminen Särkelän koululta osaksi päiväkodin lapsiryhmää. Kallaan päiväkodin esiopetuksen suunnittelu ja toteuttaminen 1.8.2021 alkaen joko kunnan omana toimintana tai palvelusetelillä. 1.10.2020 käyttöön otetun esiopetuksen opetussuunnitelman mukaisen toiminnan jalkauttaminen.	Tarvittavat ratkaisut lapsiryhmien ikärakenteen osalta on tehty. Opetussuunnitelman jalkauttamista on arvioitu ja kehitetty. Esiopetus toteutetaan suunnitelman mukaisesti 1.8.2021 alkaen.	Toteutunut suunnitellusti. Esiopetus järjestetään kunnallisena toimintana Jyväskylänpuiston päiväkodissa. Toteutunut suunnitellusti.

4. Henkilöstösuunnitelma

Mikäli Kallaan päiväkodin toiminta siirtyy palveluseteliyrittäjälle, henkilöstö siirtyy Särkelän ja Jyväskylänpuiston päiväkoteihin toistaiseksi voimassa oleviin avoimiin tehtäviin.

Varhaiskasvatustalouden- ja asetuksen mukaan päiväkodissa tulee kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä olla mitoituksen mukainen henkilöstö suhteutettuna lasten ikään sekä heidän varhaiskasvatuksensa päivittäin viettämänsä aikaan nähden. Päiväkotiryhmissä on mitoituksen mukainen henkilöstörakenne- ja määrä, joten vähennyksiä henkilöstömenoihin ei pysty tekemään.

Toteutuma 30.6.

Kallaan päiväkodin vakituisessa työsuhteessa oleva henkilöstö on siirtynyt 1.8.2021 alkaen Särkelän ja Jyväskylänpuiston päiväkoteihin toistaiseksi voimassa oleviin avoimiin tehtäviin.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet

Kallaan päiväkodin siirtyminen 1.8.2021 alkaen palveluseteli päiväkodiksi. Suunnitelma etenee yhteistyössä Pilke päiväkotien kanssa.

Toteutuma 30.6.

Kallaan päiväkodin siirtyminen 1.8.2021 alkaen palveluseteli päiväkodiksi etenee sovitun aikataulun mukaisesti.

6. Talouden tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021*	Tot. 30.6.	TS 2022*	TS 2023*
Toimintamenot	-3 054 557	-3 295 220	-3 718 490	-1 898 478	-3 650 000	-3 595 000
Toimintatulot	298 805	280 220	259 490	138 558	250 000	245 000
Toimintakate	-2 755 752	-3 015 000	-3 459 000	-1 759 920	-3 400 000	-3 350 000

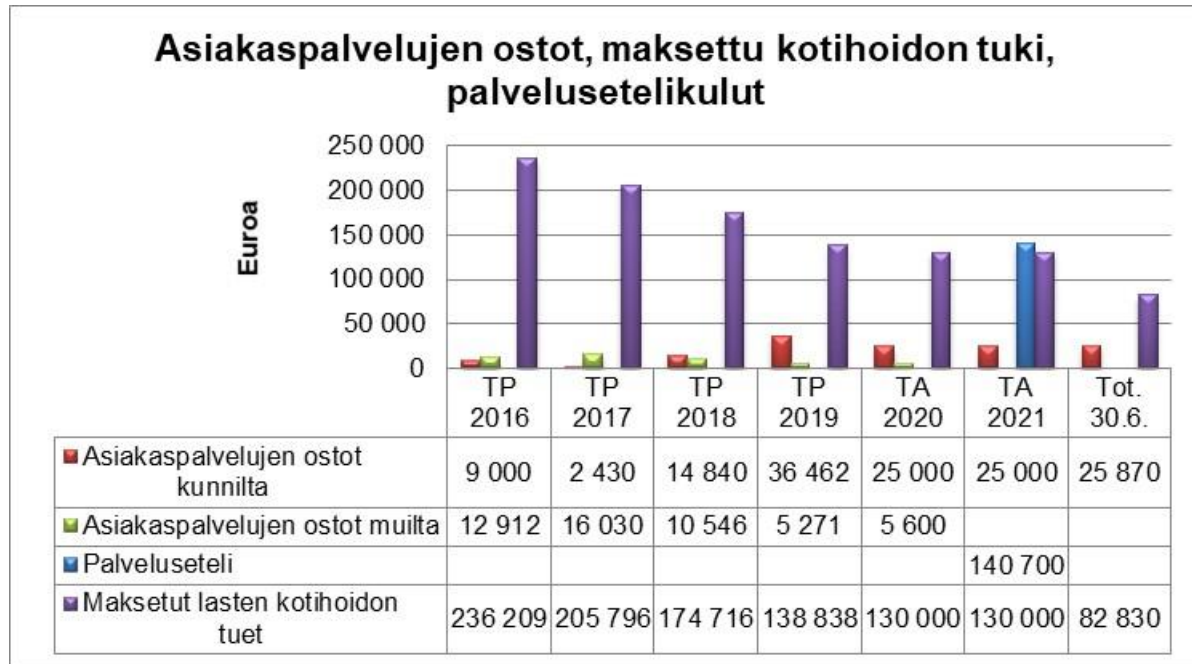
*vuodet 2021–2023 sisältävät esiopetuksen

7. Toiminnan tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Tot. 30.6.	TS 2022	TS 2023
Vakin.virat ja toimet 31.12.	59	60	60	46	59	59

Henkilöstömenot €	-2 131 090	-2 308 000	-2 432 470	-1 244 830	-2 390 000	-2 360 000
Muutos %	-0,6	7,2	5,4		-1,7	-1,3
Palvelujen ostot €	-240 140	-224 440	-422 130	-193 871	-590 000	-600 000
Muutos %	9,6	-6,5	88,1		39,8	1,7
Toimintakate €/asukas	-383	-414	-480	-246	-476	-472

Palvelusetelin käyttöönotto v. 2021 muuttaa palvelujen ostojen kustannuksia.

VASTUUALUE: PERUSOPETUS- JA LUKIOKOULUTUSPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Vastuualue vastaa lakisääteisen perusopetuksen toteuttamisesta Kemijärven kaupungin alueella. Perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa. Sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Lisäksi yksikkö vastaa Kemijärven lukio-opetuksen toteuttamisesta. Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

Kemijärvi 150 vuotta juhluvuoden toimenpiteet tuodaan esille käyttösuunnitelmassa.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja -hankkeet

Tässä eriteltynä perusopetus- ja lukiokoulutuspalveluissa käynnissä olevat hankkeet. Sulussa hankkeen loppusumma, joka sisältää sekä avustuksen että omavastuusuuden. Lopussa hankkeen voimassaolo- tai päättymisaika.

- Tuetut ja yksilölliset oppimispolut Kemijärvellä, avustus 70 000 e, 31.12.2021 asti.
- Tukea ja turvaa Kemijärvellä poikkeusolojen jälkeen, avustus 36 600 e, 31.7.2021 asti.
- Tukea Kemijärven lukiolaisille poikkeusolojen jälkeen, avustus 12 500 e, 31.7.2021 asti.
- Kemijärven lukio liikkumaan, avustus 4 000 e, 30.6.2021 asti.
- Lukeva kunta -hanke, avustus 24 500 e, 31.12.2021 asti.
- Koulun kerhotoiminta, avustus 6 000 e, 31.12.2021 asti.

Tuetut ja yksilölliset oppimispolut Kemijärvellä -hanke jatkuu. Hankkeen varoilla on palkattu koulunkäynninohjaaja syyslukukaudeksi 2021.

Lukeva kunta -hanke jatkuu. Hankkeella on muodostettu kouluun lukupisteitä hankkimalla niihin kalusteita. Lisäksi hankkeessa on järjestetty koululle kirjakärryjä, jotka on täytetty kirjoilla. Muita toimia tulee syyslukukaudella 2021. Muut hankkeet ovat päättyneet.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 30.6.
1. Yksi ja yhteinen Hillatien koulu	Uuden koulun arkeen liittyvä suunnittelu- ja valmistelutyö. Oppilaiden ja henkilöstön valmistaminen kouluverkkomuutokseen. Luodaan yhteisöllinen toimintakulttuuri uuteen kouluun.	Suunniteltujen toimenpiteiden toteutuminen.	Toteutunut. Lukuvuoden 2020–2021 on järjestetty suunnittelutilaisuuksia, joissa on suunniteltu esimerkiksi uuden koulun käytäntöjä ja luokkajakoja. Yhteisöllisen toimintakulttuurin luominen jatkuu.
2. Pedagogiikan kehittäminen.	Lukion uuden opetussuunnitelman tekeminen ja käyttöönotto 1.8.2021 alkaen.	Opetussuunnitelman hyväksyminen lautakunnassa kesällä 2021.	Toteutunut.

		Perusopetuksen opetussuunnitelman säännöllinen päivittytyö.	Toteutunut päivittytyö.	Opetussuunnitelmaa on päivitetty talvella 12/2020. Seuraava päivytyspaketti viedään lautakuntaan loppuvuodesta 2021.
		Opetuksen kehittämistoimet.	Toteutunut kehittämistyö.	Kesken.
3.	Toimiva oppimisen ja koulunkäynnin tuki sekä oppilashuolto.	Kattavat tukitoimet oppimisen tuessa. Toimivat hyvinvointiryhmät kouluissa. Toimiva oppilashuollon kehittämistyö. Yksilölliset oppimispolut.	Yksilöllisten tukitoimien löytäminen oppilaille.	Kesken. Uusi pienryhmä on perustettu, erityisopetusresurssi sekä resurssiopettaja on järjestetty 1.8. alkaen. Koulupsykologipalvelut on kilpailutettu ja hankittu talvella 2021. Toteutunut. Koulujen hyvinvointiryhmät ovat toimineet säännöllisesti kolmella koululla. Syyslukukauden 2021 hyvinvointiryhmän työ on suunnitteluvaiheessa. Kesken.

4. Henkilöstösuunnitelma

Koulujen yhdistymistä silmällä pitäen sopeuttamisohjelman aikana irtisanoutuneiden tilalle on hankittu määräaikaista työntekijöitä, joiden tehtävät päättyvät kuluva lukuvuoden lopussa. Näin taloudellinen hyöty aiemmin irtisanoutuneista saadaan vasta vuoden 2021 aikana. Laskennassa on uuden koulun tuntikehys ja sen valmistuttua voidaan suunnitella lopullista henkilöstötarvetta uudessa koulussa.

Toteutuma 30.6.2021

Henkilöstösuunnitelmassa on pysytty ja kouluverkkomuutokseen liittyvät henkilöstötoimet ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet

Henkilöstörekrytoinneissa huomioidaan yhteen kouluun siirtyminen syksyllä 2021 siten, että nyt tarvittavaa henkilöstöä on palkattu määräaikaisena ja osa tehtävistä on jo nyt järjestetty sisäisin järjestelyin.

Lisärakennus valmistuu aikataulussa ja vanhan kiinteistön kesälle ja syksyille 2020 suunnitellut remontit on saatu valmiiksi. Vessatilojen sekä lukion hiljaisen opiskelun tilan remontit toteutetaan kesällä 2021.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on siirtynyt vastuualueella toteutettavaksi kesällä 2020.

Esiopetus on siirretty talouden osalta varhaiskasvatuspalveluiden alle tammikuusta 2021 alkaen.

Perusopetuksen tuntijako on päivitetty siten, että opetustarjonta on laskettu valtakunnalliseen minimiin syksystä 2020 alkaen.

Toteutuma 30.6.

Sopeuttamisohjelmaan liittyvät henkilöstötoimet ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti.

Uudisrakennus ja vanhan rakennukset remontit ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti ja suunnitellussa aikataulussa.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on järjestetty koulun toimesta, ja esiopetus on siirtynyt myös talouden osalta varhaiskasvatuksen palvelualueelle.

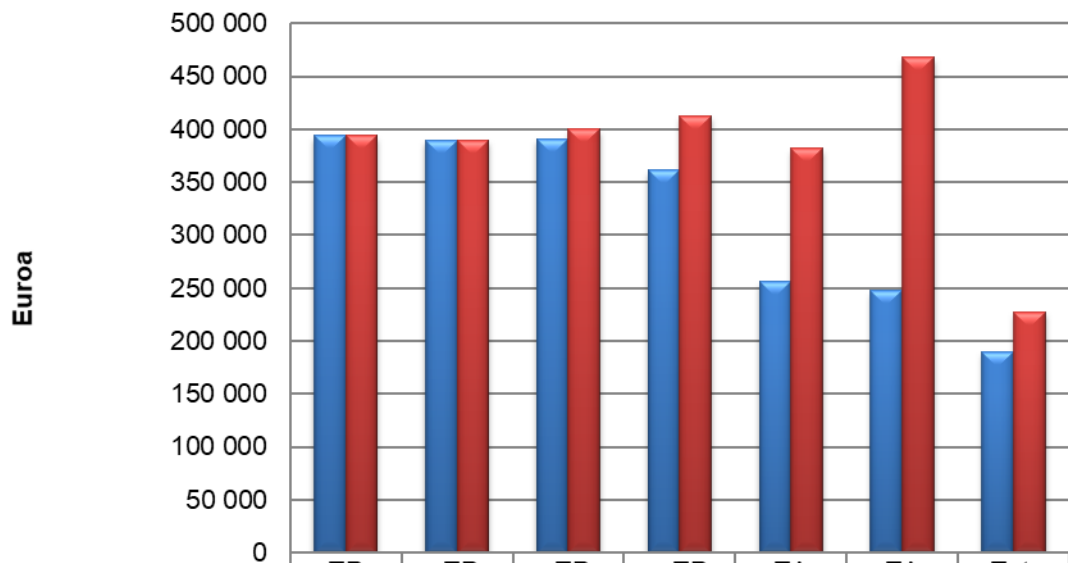
Perusopetuksen tuntijako on päivitetty.

6. Talouden tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Tot. 30.6.	TS 2022	TS 2023
Toimintamenot	-7 078 405	-6 817 910	-6 362 940	-3 471 868	-6 013 940	-5 960 000
Toimintatulot	191 694	258 110	301 000	195 627	280 000	260 000
Toimintakate	-6 886 711	-6 559 800	-6 061 940	-3 276 241	-5 733 940	-5 700 000

1.1.2021 esiopetus on siirtynyt varhaiskasvatuspalveluihin

7.Toiminnan tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Tot. 30.6.	TS 2022	TS 2023
Vakin.virat ja toimet 31.12.	69	67	61	66	59	57
Henkilöstömenot €	-4 327 234	-4 382 210	-4 061 300	-2 000 286	-3 965 400	-3 870 500
Muutos %	5,6	1,3	-7,3		-2,4	-2,4
Palvelujen ostot €	-1 073 417	-865 010	-938 200	-610 257	-945 000	-955 000
Muutos %	-1,9	-19,4	8,4		0,7	1,1
Toimintakate €/asukas	-946	-907	-841	-458	-802	-803

Kuljetus- ja ruokahuoltopalveluiden ostot

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Tot. 30.6.
■ Kuljetuspalvelut	394 396	389 712	390 932	361 174	256 000	247 500	190 372
■ Sisäiset ruokahuoltopalvelut	394 396	389 712	400 446	413 062	381 890	468 080	227 527

VASTUUALUE: KULTTUURI- JA VAPAA-AJANPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut tarjoavat seutukuntansa asukkaille, yhdistyksille ja matkailijoille monipuoliset kirjasto- kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä musiikki- ja kansalaisopiston palvelut. Tavoitteena on hyvinvoinnin edistäminen ja osallisuuden lisääminen. Painopisteinä ovat toimintakulttuurien ja oppimisympäristön kehittäminen sekä luovuuden ja hyvinvoinnin tukeminen.

Kemijärven kansalaisopisto järjestää monipuolista vapaan sivistystyön kurssitoimintaa Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien alueella sekä kuvataiteen perusopetusta Kemijärvellä. Kansalaisopisto järjestää Kemijärven kaupungin työntekijöille sisäistä koulutusta.

Kirjastopalveluja tarjoaa pääkirjasto. Lisäksi kirjasto tarjoaa 24/7 verkkopalveluja ja e-aineistoja. Omatoimikirjasto otetaan käyttöön talven 2020–2021 aikana, joka mahdollistaa tilojen käytön laajemmin, asiakaspalveluaikojen ulkopuolella.

Koillis-Lapin musiikkiopisto järjestää taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta musiikissa ja tanssissa Kemijärvellä, Pelkosenniemellä, Sallassa ja Savukoskella. Musiikkiopisto tuottaa kelpoisuuden alan ammatti- ja korkeakouluopintoihin, ja opinnot voi lukea hyväksi seutukunnan toisen asteen oppilaitoksissa. Opistojen tavoitteena on tarjota mahdollisuus monipuoliseen harrastamiseen ja kouluttautumiseen.

Kulttuuripalvelut tuottavat monipuolisia palveluja kaupunkilaisille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa sekä tukee kulttuuriryöteä tekeviä yhdistyksiä. Kulttuuripalveluiden vastuulla ovat myös kaupungin taide-esineiden luettelointi ja valvonta.

Liikuntapalvelujen tehtävänä on yleisten edellytysten luominen liikunnalle ja tarjota liikuntapalveluja. Toimipisteitä ovat uimahalli ja liikuntahalli.

Nuorisopalvelut vastaavat Kemijärven nuorisolle suunnattujen nuorisotyöpalvelujen järjestämisestä, koordinoinnista ja kehittämisestä. Ennaltaehkäisevä työote on mukana kaikessa nuorisopalvelun tuottamisessa palveluissa.

Kemijärvi 150 vuotta juhluvuoden toimenpiteet tuodaan esille käyttösuunnitelmassa.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Vastuualueen tavoitteena on toimitilojen kustannustehokas käyttö. Hankerahoituksella kehitetään uusia ajanmukaisia toimintamuotoja.

Kansalaisopisto: Yhteistyössä Lapin opistopiirin opistojen kanssa Kairan oppijat -kehittämishanke, Virkkuset -hanke, Tikittääkö Digi -hanke, Lapin opet oppimassa -hanke, Lähelle ihmistä-kohti tasa-arvoisempia palveluja kehittämishanke,

Kirjasto: Heleposti kirjastoon -omatoimikirjastohanke päättyy 31.3.2021. Avin avustusta 12 000 €, omavastuu 3 000 €. LAAVI/1412/20109.

Kulttuuri: Yhteistyössä OKM:n rahoittamassa, Savukosken hallinnoimassa Itä-Lapin kuntien Lastenkulttuurikeskus -hankkeessa.

Liikunta: kuntosalilaitteiston hankkiminen ja tilojen nykyaikaistaminen. Yhteistyö lukio-opiskelijoiden liikuntahankkeessa.

Musiikkiopisto: Hankkeet Etäopetuksen kehittäminen OPH 5 439 € sekä alueellisen harmonikkahankkeen perustaminen OPH 7 399 €. Hankkeet päättyvät 2021 lopussa. Koillis-Lapin musiikkiopisto 50-vuotta.

Nuoriso: Etsivä nuoristyö hakee erityisavustusta Lapin AVI:lta yhden henkilön palkkaamiseen. Lapin AVI myönsi erityisavustusta lasten ja nuorten paikallisen harrastustoiminnan järjestämiseen 7 500 € ajalle 1.6.2020 – 31.5.2021. Avustusta haettu AVI:lta Nuorisotyö kouluissa -hankkeelle 11 430 €.

Toteutuma 30.6.

Kansalaisopisto: Yhteishankkeet käynnissä. Virkkuset- hanketta ei ole vielä aloitettu työllisyysyksikön kanssa.

Kirjasto: Omatoimikirjasto otettiin käyttöön 2.5.2021.

Kulttuuri: Lastenkulttuurihanke on keskeytynyt pandemian vuoksi. Johtava Savukosken virkamies on vaihtunut hankkeen aikana useasti.

Liikunta: tavoitteet saavutettu.

Musiikkiopisto: Musiikkiopiston 50-juhlakonsertteja striimattiin keväällä 2021 ja ne on nähtävillä Youtube -kanavalla. Musiikkiopistolle myönnettyä OKM:n rahoitusta käytettiin mm tähän tarkoitukseen.

Nuorisoyhteistyö: Etsivä nuorisotyö sai erityisavustusta 30 000 €. Nuorisotyö kouluissa -harrastustoimintaan jatkoajaksi saatu 31.10.2021 saakka. Uusi harrastustoiminnan hanke rahan ajalle 01.06.2021–31.05.2022 4600 €.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 30.6.
1. Hyvinvoiva kuntalainen	Kattavat, aina saavutettavat ja laadukkaat palvelut kaiken ikäisille yhteistyössä eri toimijoiden ja kuntien kanssa. Alueellinen saavutettavuus.	Eri toimijoiden yhteiskäytön määrä. Yksiköiden käyttömäärät. Osallistujamäärät.	150 v. tapahtumia järjestetty paljon. Tarkat luvut vuoden lopussa.
2. Toiminnan tehostaminen	Talouden ja toiminnan tasapainottaminen suhteutettuna väestömäärään.	Talousarvion seurannan tulokset	Budjetissa pysytty.
3. Kehittyvä ja vahvistuva yhteisöllisyys/ osallisuus	Yhteiset hankkeet ja tapahtumat	Hankkeiden määrä Tapahtumien ja osallistujien määrä	Pandemia-aika vähentänyt tapahtumia ja osallistujia. Striimaukset lisänneet huomattavasti seuraajia.

4. Henkilöstösuunnitelma

Kirjattu vain muutokset.

Kirjasto: kirjastossa on töissä 5 henkilöä. Yhden eläkeikä täyttyy 2021. Saatu täyttölupa oppisopimuskoulutukseen 1.12.2020- 31.12.2022.

Musiikkiopisto: Yhden eläkeikä täyttyy 2021. Rehtorin opetusvelvollisuus toteutetaan 1.8.2021 alkaen täydellä opetusvelvollisuudella.

Toteutuma 30.6.

Kirjasto: töissä kuusi henkilöä: 5 vakinaista ja yksi oppisopimusopiskelija. Keväällä kaupungin sisäisellä siirrolla tuli uusi työntekijä.

Musiikkiopisto: Musiikkiopiston pianonsoiton opettaja on jäänyt eläkkeelle ja virka on täytetty 1.8. alkaen. Rehtorin opetusvelvollisuus on nostettu 9h/vk.

Nuorisopalveluissa työskentelee kolme toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa kolme henkilöä. Tähän mennessä etsivä nuorisotyö on saanut 10 vuotta Aluehallintovirastolta erityisavustuksen työntekijän palkkaukseen, mutta vuodelle 2022 tulisi varata palkkausrahat kaupungilta, jos emme saa erityisavustusta. Työmuoto on todettu tärkeäksi Kemijärvellä. Lisänä myös toimintaan, jota etsivä nuorisotyö toteuttaa, tulisi varata rahaa, sillä toiminta on tällä hetkellä rahoitettu jo 10 vuotta eri hankkeilla.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet

Kansalaisopisto: palkkakulut vähentyneet opetuksen vähentämisen vuoksi ja kurssimaksuja on nostettu. Kirjasto: kirjastoauton myynti toteutui 1.6.2020; säästöjä vakuutus ja polttoainemaksuista. Kirjastoauton työntekijä siirtyi kirjaston työntekijäksi. Henkilöstövähennys 0.5 htv. Aukioloa vähennetty 1.3.2020 alkaen henkilökuntaresurssin vuoksi. Omatoimikirjaston käyttöönotto talvella 2020–2021 vähentää asiakaspalveluaikaa, mutta lisää tilojen käyttöastetta.

Kulttuuri: tilavuokria on nostettu.

Liikunta: henkilöstömäärä tavoitteet saavutettu. Käyttömaksuja nostettu 1.9.2020 alkaen.

Musiikkiopisto: kansalaisopiston tunteja lisätty musiikkiopiston tiloissa, tilojen käyttöaste lisääntynyt.

Kurssimaksuja on nostettu. Henkilöstömäärä on vähentynyt: sihteeri on 60 %. Musiikkiopiston ja kansalaisopiston hallinnon yhdistämiseen suunniteltu säästö toteutetaan rehtorin opetusvelvollisuuden lisäämisenä, jolloin tuntiopettajan palkoista säästyy tarvittava säästö.

Nuorisio: tavoitteet saavutettu.

Toteutuma 30.6.

Kirjasto: Omatoimikirjaston käyttöönotto on lisännyt asiakkaiden mahdollisuutta käyttää kirjaston tiloja ja aineistoa itsenäisesti 4-5 tuntia arkisin ja viikonloppuna 18 tuntia > käyttöaste kasvanut 52 %. Palveluaikaa ei ole ollut pakko vähentää, koska kirjastoon siirtyi kaupungin sisäisellä siirrolla työntekijä.

Musiikkiopisto: Päätoimisen pianonsoiton tuntiopettajan paikkaa ei ole täytetty.

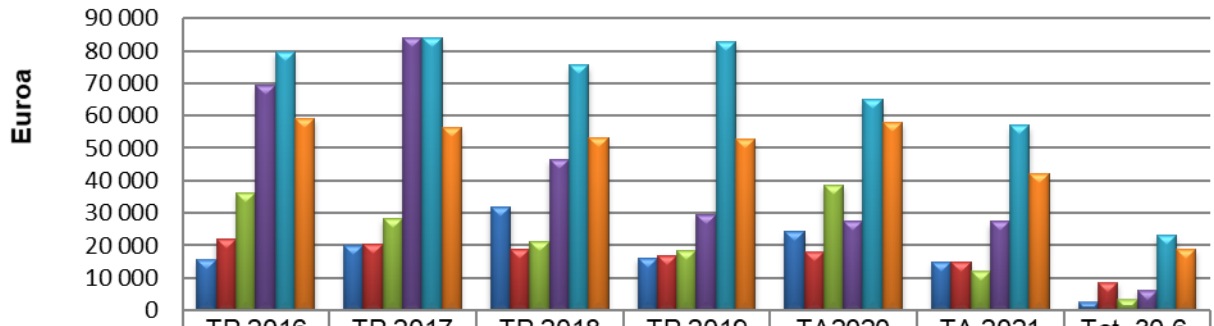
Nuorisopalvelut: Etsivä nuorisotyö on rahoitettu 10 vuotta hankerahoituksella ja AVI:n erityisavustuksella (palkkarahat). Toiminnan jatkuvuuden takaamiseksi rahoitus tulee siirtää nuorisopalvelujen budjettiin v. 2022.

6. Talouden tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Tot. 30.6.	TS 2022	TS 2023
Toimintamenot	-3 875 832	-3 795 450	-3 768 540	-1 881 533	-3 767 000	-3 765 000
Toimintatulot	694 933	701 500	694 700	305 266	697 000	700 000
Toimintakate	-3 180 899	-3 093 950	-3 073 840	-1 576 267	-3 070 000	-3 065 000

7. Toiminnan tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Tot. 30.6.	TS 2022	TS 2023
Vakin.virat ja toimet 31.12.	32	34	34	31	33	33
Henkilöstömenot €	-1 690 279	-1 637 840	-1 604 000	-812 752	-1 571 500	-1 574 700
Muutos %	-3,6	-3,1	-2,1		-2,0	0,2
Palvelujen ostot €	-238 106	-231 120	-168 510	-74 802	-168 000	-167 500
Muutos %	-4,6	-2,9	-27,1		-0,6	-0,3
Toimintakate €/asukas	-437	-425	-427	-220	-429	-432

Muiden palvelujen ostot

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA2020	TA 2021	Tot. 30.6.
■ Kulttuurityö	15 521	20 124	31 900	16 163	24 120	15 000	2 635
■ Kirjasto	22 017	20 458	18 959	16 943	17 900	15 000	8 652
■ Nuorisotoimi	36 216	28 268	21 262	18 556	38 700	12 060	3 467
■ Liikuntatoimi	69 269	84 069	46 577	29 490	27 630	27 370	6 163
■ Kansalaisopisto	79 769	83 976	75 569	82 827	64 820	57 030	22 944
■ Musiikkiopisto	59 199	56 351	53 322	52 923	57 950	42 050	18884

VASTUUALUE: PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Perhe- ja sosiaalipalvelut vastuualueelle kuuluvat työikäisten ja lapsiperheiden sosiaalityö, perheneuvola, päihde- ja mielenterveystyö ja työllisyyden hoito.

Perhesosiaalityön tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia ja vanhempia heidän kasvatustehtävässään sosiaalityön keinoin. Perhesosiaalityöhön kuuluvat lapsiperheiden kanssa tehtävä sosiaalityö, lastensuojelu, lastenvalvojan palvelut, sosiaalihuoltolain mukaiset tukitoimet perheille; perhetyö, tukiperhe ja –henkilö sekä lapsiperheiden kotipalvelu.

Perheneuvolassa annetaan kasvatus- ja perheneuvontaan lapsen hyvinvoinnin, yksilöllisen kasvun ja myönteisen kehityksen edistämiseksi, vanhemmuuden tukemiseksi sekä lapsiperheiden suoriutumisen ja omien voimavarojen vahvistamiseksi sekä sosiaalisiin taitoihin liittyvää arviointia, ohjausta, asiantuntijaneuvontaa sekä muuta tukea. Kasvatus- ja perheneuvontaa toteutetaan monialaisesti sosiaalityön, psykologian ja lääketieteen sekä tarpeen mukaan muiden asiantuntijoiden kanssa

Työikäisten sosiaalityössä vahvistetaan tuen tarpeessa olevien kuntalaisten voimavaroja ja tuetaan yksilöiden omaehtoista toimintaa ja selviytymistä. Taloudellisissa vaikeuksissa voidaan tukea täydentävällä ja ehkäisevällä toimeentulotuella sekä sosiaalisella luotolla. Sosiaalipäivystys järjestetään ympärivuorokautisesti vastaamaan kiireelliseen ja välttämättömään sosiaalipalvelujen tarpeeseen kaikenikäisille.

Mielenterveystyöstä ja päihdetyöstä on säädetty terveydenhuoltolaissa (10.12.2010/1326), mielenterveyslaissa (14.12.1990/1116) ja päihdehuoltolaissa (17.1.1986/41). Mielenterveyspalvelut, joilla tarkoitetaan mielenterveyden häiriöiden tutkimusta, hoitoa ja lääkinnällistä kuntoutusta, toteutetaan suurelta osin perusterveydenhuollossa. Päihde- ja mielenterveystyö on suunnattu mt- ja päihdeongelmallisille, heidän omaisilleen ja läheisilleen. Päihdetyöllä tuetaan päihteettömyyttä, vähennetään päihteidenkäytön riskitekijöitä ja vahvistetaan henkilön voimavaroja sekä heidän hyvinvointiansa. Päihdetyön muotoja ovat arjen ohjaus ja neuvonta sekä sosiaalihuollon erityispalvelut. Lisäksi muut päihteettömyyttä tukevat ryhmä- ja kuntouttavat toimintamallit tai ongelmakäytön vuoksi tarvittavat palvelut.

Mielenterveystyön tavoitteena on vahvistaa mielenterveyttä suojaavia tekijöitä sekä poistaa ja vähentää vaarantavia tekijöitä. Mielenterveystyön muotoja ovat myös arjen ohjaus ja neuvonta sekä yksilön ja perheen tarpeen mukainen psykososiaalinen tuki tai yksilön ja yhteisön psykososiaalisen tuen yhteensovittaminen äkillisissä ja järkyttävissä kriisitilanteissa sekä lisäksi muut yksilön mielenterveyttä tukevat sosiaalipalvelut.

Työllisyydenhoito tukevat monin eri tavoin työnhakijoiden polkua kohti avoimia työmarkkinoita tai muita tarkoituksen mukaisia palveluja monialaisesti työllisyyden laajalla kentällä. Työllisyydenhoidon tavoitteena on työnhakijoiden ohjaaminen tuetusti kohti työelämää. Tehtäviin kuuluu työhön kuntoutuksen ja työllistämistä edistävien palveluiden koordinointi, kehittäminen, järjestäminen sekä tuottaminen yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Asiakkaille pyritään luomaan aukoton, osaava ja yksilöllinen sekä osallisuutta lisäävä ja tukeva palvelu. Palvelun- ja hoidon avainsanoja ovat oikea-aikaisuus ja tarpeenmukaisuus.

Kemijärvi 150 vuotta juhlavuoden toimenpiteet tuodaan esille käyttösunnitelmassa.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

RohKa-hanke v. 2019–2021: toimintalinjan 5: sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta. Erityistavoite10.1: työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen. RohKa-hankkeessa pääpainopiste on luoda yhdessä verkoston kanssa toimintamalli, johon sisältyy ennaltaehkäisevää työtä, sosiaalista kuntoutusta sekä soveltuvia tukipalveluja 18–60-vuotiaille syrjäytymisvaarassa oleville Kemijärveläisille päihde- ja mielenterveysasiakkaille.

Digitalisaatio osaksi arkea -hanke ajalla 1.7.2020–28.2.2021. Virallisesti hanke aloitti toiminnan 3.8.2020. Digitalisaatio osaksi arkea -hankkeen tavoitteena on kouluttaa henkilökuntaa ja asiakkaita käyttämään aiempaa

enemmän digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia. Hankkeessa kehitetään osallisuutta tukevia toimintamalleja digitalisaatiota hyödyntäen 18–65 -vuotiaille päihde- ja mielenterveys- sekä perhetyön asiakkaille.

Lastensuojelun systeeminen toimintamalli otetaan käyttöön soveltuvin osin. Systeemisen toimintamallin tavoitteena on lisätä palveluiden laatua, asiakas- ja verkostotyön toimivuutta sekä parantaa työhyvinvointia ja vähentää kuormitusta.

Työllisyyden kuntakokeilu aloittaa v. 2021 ja kesto on 30.6.2023 saakka. Kokeilussa kunta vastaa asiakkaaksi ohjatun työnhakijan palveluprosessista ja TE-palveluista. Kunta huolehtii työnhakijan haastattelusta, palvelutarpeen arvioinnista sekä työllistymis-, kokotumis-, ja aktivointisuunnitelman laatimisesta ja seurannasta JTYP- lain, kotoutumislain, monialaisen yhteispalvelulain ja kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain mukaisesti. Kunta tarjoaa työnhakijalle lain mukaisia palveluja. Kunta myöntää palkkatukea, starttirahaa, järjestää työkokeilua sekä ohjaa asiakkaita työvoimakoulutuksiin, valmennuksiin sekä välittää tietoja avoimeksi ilmoitetuista työpaikoista ja esittelee työnantajalle työnhakijoita ja tekee työtarjouksia. Kokeilussa sovelletaan tehostettua palvelumallia, jonka osa-alueita ovat mm. työnhaun vahvaan alkuun panostaminen, henkilökohtainen kohtaaminen, laaja-alainen palvelutarpeen arviointi ja palveluohjaus.

Toteutuma 30.6.

Digitalisaatio osaksi arkea- hanke ja Rohka -hankkeen yhteistyönä on tehty sosiaalisen etäkuntoutuksen malli. Malli on tavoitteena ottaa käyttöön syksyn 2021 aikana.

Digitalisaatio osaksi arkea -hanke sai jatkoaikaan 30.6.2021 asti. Hankkeen avulla otettiin käyttöön sähköinen yhteydenottolomake perhe- ja mielenterveysklinikalle, joka mahdollistuu yhteydenoton vahvasti tunnustautuneena tai anonymistia virtu.fi -palveluportaalin kautta. Yhteydenotto on mahdollista 24/7.

Työllisyyden kuntakokeilu on aloittanut 1.3.2021. Kokeilun alkuvaiheessa haasteena on ollut henkilöstöasiat. Työllisyysasiantuntija aloitti työskentelyn 15.3.2021. Kaikki kokeiluun osoitetut henkilöstöresurssit eivät ole olleet käytettävissä kokeilun alkuvaiheessa ja tämän vuoksi kokeilu on käynnistynyt ajateltua hitaammin.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 30.6.
1. Perhekeskuksen perustaminen	Vastuualueiden yhdistäminen Yhteisten toimintamallien luominen	Perhekeskus toiminnassa/ei toiminnassa Mallit käytössä/ei käytössä	Ei toiminnassa. Perhekeskuksen käsikirja työn alla.
2. Matalan kynnyksen toiminnan kehittäminen heikoimmassa asemassa olevien osalta	Tilojen yhdistäminen ja yhteiskäyttö Toiminnan sisäisen kehittäminen	Varsituvan toiminta siirretään Toimintatorpalle kyllä/ei Asiakasmäärät (lkm) Uudet asiakkaat (lkm)	Toteutunut 67 asiakasta, 1251 käyntikertaa 27 asiakasta
3. Kolmannen sektorin roolin vahvistaminen yhteistyökumppanina	Neuvottelut järjestöjen kanssa yhteistyön tekemiseksi	Käydyt neuvottelut (lkm)	Yhden kanssa neuvottelut kesken
4. Monialainen yhteistyö	Sopimukset yhteistyökumppaneiden kanssa	Tehdyt sopimukset (lkm)	Ei toteutunut

		Kehittämishankkeisiin osallistuminen	Kehittämishankkeiden lukumäärä	Kolme
		Nepsytiimien perustaminen (lapset/nuoret ja aikuiset)	Tiimit perustettu/ei perustettu	Tiimit perustettu
5.	Työllisyyden kuntakokeilu ja työllisyysohjelma v.2020-2022	Nuoret ja yli 50v. työttömät palveluihin Työllisyysohjelman mukaiset	Työttömien määrän kehitys kohderyhmissä Pitkäaikaistyöttömyyden väheneminen	Kohderyhmien työttömyys lasketut Nuoret alle 25v työttömänä -10 Yli 50 v työttömät -54 Pitkäaikaistyöttömyys lisääntynyt

4. Henkilöstösuunnitelma

Perhe- ja sosiaalipalveluissa on 37 vakinaista virkaa tai tointa. Vakinaiset virat/toimet vähenevät kahdella vuoteen 2020 nähden vaikka asiakasmäärät ovat kasvaneet. Vastuualueiden yhdistämisellä pyritään edelleen tehostamaan henkilöstön käyttöä.

Heinäkuussa 2020 ostopalveluna hankitut vartijapalvelut yllättäen loppuivat ja tämän vuoksi palkattiin nopealla aikataululla kaksi määräaikaista vahtimestari-turvallisuusasiantuntijaa. Vahtimestari-turvallisuusasiantuntijat on palkattu määräajaksi 31.12.2022 saakka. Vahtimestarit vastaavat hyvinvointipalvelujen turvallisuudesta ja sen suunnittelusta ja osallistuvat korvaushoidon ja terveysneuvonnan valvontaan sekä turvallisuudesta huolehtimiseen. He toimivat työparina eri yksiköiden kotikäynneillä sekä vastaavat eri yksiköiden turvahälytyksiin.

Toinen perheohjaajan tehtävistä on muutettu määräajaisesti sosiaaliohjaajan tehtäväksi (18.4.2021 saakka). Sopeuttamisohjelman mukaista lisäresurssia sosiaaliohjaukseen ei tämän vuoksi ole palkattu.

Uuteen työllisyyskokeiluun lähteminen v. 2021–2023 edellyttää työnsuunnittelijan rekrytoimista kokeilun tehtävien hoitamiseksi kokeilun ajaksi. Työpanos tulee resurssiksi toteuttamaan n. 300 kokeiluun siirtyvän asiakkaan alkuhaastatteluja sekä ohjaamaan työttömiä avoimille ja tuetuille työmarkkinoille. Työnsuunnittelija on siten yhdyshenkilö työnantajan ja asiakkaan välillä.

Toteutuma 30.6.

Perhe- ja sosiaalipalveluihin on perustettu sosiaaliohjaajan vakituinen virka 1.8.2021 alkaen ja toinen perheohjaajan tehtävä on jätetty täyttämättä.

Sosiaalityöntekijöiden osalta yksi viransijaisuus on jäänyt täyttämättä, koska ei ole ollut hakijoita. Lisäksi toiseen sosiaalityöntekijän virkaan (100%) ei ole saatu kokoaikaista työntekijää. Lisäksi sosiaalityöntekijöistä yksi tekee osa-aikaista työaikaa.

Työllisyyden kuntakokeiluun on palkattu työllisyysasiantuntijan lisäksi määräaikainen työnsuunnittelija 31.12.2021 saakka.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet

Perhepalveluiden ja aikuisten psykososiaalisten palveluiden vastuualueet ovat yhdistymässä 1.1.2020 alkaen. Yhdistymisen jälkeen tavoitteena on perhekeskus, josta tarjolla on monipuoliset palvelut. Perhekeskustoiminnan aloittamisessa tehdään yhteistyötä Tulevaisuuden sote-keskus-hankkeen kanssa.

Päihde- ja mielenterveyspalveluissa sopeuttamisohjelman toimenpiteet kohdistuvat tilojen yhdistämisiin ja tilojen yhteiskäyttöön. Tilamuutoksilla säästöjen hakeminen tapahtuu Varsituvan ja Toimintatorpan yhdistämisellä. Raatipirtille etsitään uudet tilat kaupungin kiinteistöistä vuonna 2021. Välivuokrauksesta on luovuttu ja heikoimmassa asemassa olevien tuetulle asumiselle on luotu uusi toimintamalli. Välivuokrauksesta luopumisen myötä päällekkäinen työ kaupungin sisällä vähenee.

Työllisyydenhoidossa sopeuttamisohjelman tavoitteet kohdistuvat kunnan osarahoittaman työmarkkinatukimaksun pienentämiseen. Realistinen tavoite on 60 000 € vuosittainen säästö v. 2021–2022 (yht. 120 000 €). Tavoitteeseen päästään työllisyysohjelman v. 2020–2022 toimenpiteiden sekä uuden työllisyyskokeilun v.2021–2023 toimeenpanon avulla. Kunnan vastuulle siirtyy TE-palveluiden järjestämisvastuu alkuvaiheessa n. 300 työttömälle asiakkaalle. Palveluja voidaan tarjota nopeasti ja asiakkaita ohjata palvelutarpeen mukaisesti oikea-aikaisesti sekä kunnan omiin että työvoima- ja julkisiin yrityspalveluihin. Tavoitteena on pitkäaikaistyöttömyyden puolittuminen v. 2023 mennessä.

Toteutuma 30.6.

Vastuualueet yhdistyivät 1.1.2021 alkaen perhe- ja sosiaalipalveluiksi. Perhekeskuksen perustamisesta työstetään perhekeskuskäsikirjan avulla yhdessä Tulevaisuuden sote-keskus-hankkeen kanssa.

Varsituvan asukastuvan tilasta on luovuttu ja päihde- ja mielenterveysasiakkaiden matalan kynnyksen toiminta on keskitetty Toimintatorpalle (Seminaarinkatu 10). Raatipirtti on muuttanut 1.3.2021 kaupungin vuokratiloihin Vapaudenkadulle (entinen sosiaali- ja terveysosasto). Päihde- ja mielenterveysasiakkaiden asumispalveluyksikkö Karpalo muutti kesäkuussa Pekankadulta väistötilojen kautta Vesapolulle. Vesapolulla Karpalossa järjestetään sekä palveluasumista ja tehostettua palveluasumista.

Työllisyyden kuntakokeilu aloitti 1.3.2021. Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen kustannukset ovat nousseet talousarvioon nähden. Talousarviossa kunnan osarahoittamaan työmarkkinatukeen on varattu 400 000 euroa ja toteuma on 30.6.2021 315524e. Työttömyysturvalakiin tehdyn väliaikaisen muutoksen vuoksi myös yrittäjillä on tietyin edellytyksin mahdollista hakea työmarkkinatukea. Kuntakokeilun työskentely on päässyt odotettua hitaammin käyntiin.

6. Talouden tunnusluvut	TP 2019	LTA 2020	TA 2021	Tot. 30.6.	TS 2022	TS 2023
Toimintamenot	-5 127 929	-5 023 290	-4 562 290	-2 364 687	-4 422 440	-4 413 400
Toimintatulot	535 350	433 150	371 150	162 299	377 300	383 400
Toimintakate	-4 592 579	-4 590 140	-4 190 140	-2 202 388	-4 045 140	-4 030 000

Taulukkoon on yhdistelty vastuualueiden luvut ao. vuosilta vertailtavuuden vuoksi.

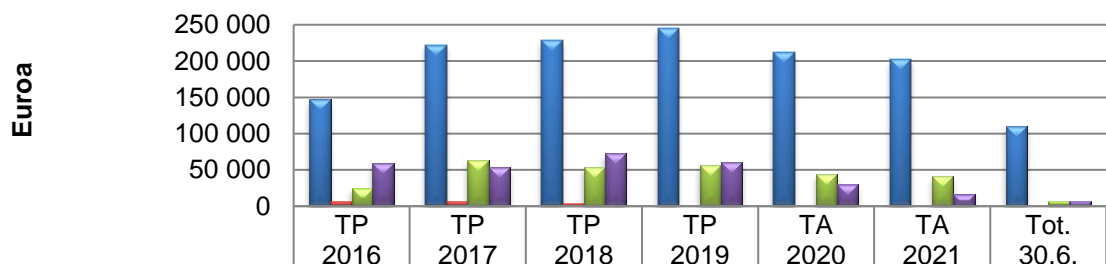
Taulukossa eriteltynä toiminnoittain työllisyydenhoito, perhe- ja aikuissosiaalityö sekä päihde ja mielenterveyspalvelut

6. Talouden tunnusluvut	TP 2019	LTA 2020	TA 2021	Tot 30.6.	TS 2022	TS 2023
Työllisyydenhoito						
Toimintamenot	-1 255 240	-1 104 480	-949 210	-564 119	-940 000	-920 000
Toimintatulot	228 326	143 000	135 000	67 500	140 000	140 000
Toimintakate	-1 026 914	-961 480	-814 210	-496 619	-800 000	-780 000

Perhe ja aikuissosiaalityö						
Toimintamenot	-2 130 231	-2 039 050	-1 844 050	-881 677	-1 765 200	-1 758 400
Toimintatulot	282 937	166 150	36 150	31 137	37 300	38 400
Toimintakate	-1 847 294	-1 872 900	-1 807 900	-850 540	-1 727 900	-1 720 000
Päihde- ja mielenterveys						
Toimintamenot	-1 830 309	-1 879 760	-1 769 030	-918 891	-1 722 240	-1 735 000
Toimintatulot	111 937	124 000	201 000	63 662	205 000	205 000
Toimintakate	-1 718 372	-1 755 760	-1 568 030	-855 229	-1 517 240	-1 530 000
Perhe- ja sosiaalipalvelut yhteensä						
Toimintamenot	-5 127 929	-5 023 290	-4 562 290	-2 364 687	-4 422 440	-4 413 400
Toimintatulot	535 350	433 150	372 150	162 299	377 300	383 400
Toimintakate	-4 592 579	-4 590 140	-4 190 140	-2 202 388	-4 045 140	-4 030 000

7.Toiminnan tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Tot. 30.6.	TS 2022	TS 2023
Vakin.virat ja toimet 31.12.	36	39	37	32	37	37
Henkilöstömenot €	-2 146 543	-1 998 130	-2 023 590	-986 644	-2 015 000	-2 014 000
Muutos %		-6,9	1,3		-0,4	0
Palvelujen ostot €	-1 771 545	-1 653 240	-1 532 670	-721 598	-1 423 000	-1 398 000
Muutos %		-6,7	-7,3		-7,2	-1,8
Toimintakate €/asukas	-631	-604	-582	-308	-566	-568

Asiakas- ja muiden palvelujen ostot

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Tot. 30.6.
Asiakaspalv. osto Perhe- ja mielenterveysklinikka	147 409	222 343	228 712	245 731	212 000	202 000	110 518
Asiakaspalv. Työllisyydenhoito	6 156	6 405	4 610				
Muiden palv. Perhe- ja mielenterveysklinikka	24 200	63 230	52 804	56 818	43 500	41 660	6615
Muiden palv. Työllisyydenhoito	59 469	53 049	72 607	60 133	29 500	16 810	7248

VASTUUALUE: SAIRAUKSIEN EHKÄISY JA HOITOPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on perusterveydenhuollon palveluiden tuottaminen kuntalaisille asiakaslähtöisesti, oikea-aikaisesti, kilpailukykyisesti ja taloudellisesti siten, että saavutetaan optimaalinen terveyshyöty. Tavoitteena ovat joustavat ja saumattomat palveluketjut hyvässä yhteistyössä Kemijärven kaupungin muiden vastuualueiden ja erikoissairaanhoidon sekä yksityisten sosiaalihuollon palveluntuottajien kanssa. Terveystieteiden palvelut tuotetaan tasapuolisesti, kustannustehokkaasti ja palveluprosessin läpinäkyvyyttä lisäämällä.

Palveluihin kuuluvat kiireellinen ja kiireetön hoito, neuvolatoiminta, vuodeosasto, kotiutustiimi, laboratorio, radiologia, lääkinnällinen kuntoutus, lääkehoito, ensihoito, suun terveydenhuolto, työterveyshuolto, erikoissairaanhoidon sekä terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto.

Kemijärvi 150 vuotta juhluvuoden toimenpiteet tuodaan esille käyttösuunnitelmassa.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Toiminnassa varaudutaan tulevaan Sote-uudistukseen osallistumalla Sote-rakenneuudistus ja Lapin Tulevaisuuden Sote-keskushankkeisiin sekä itse aktiivisesti että hyödyntäen hankkeiden saavutuksia. Toiminnan kehittämisessä haetaan mahdollista projektirahoitusta em projekteilta.

Avoterveydenhuollon Hoitoketjun kehittämisen projekti tähtää aluevastuumalliin, jonka pohjalta avoterveydenhuollon lisäksi koko hoitopolku (esim kotihoidosta erikoissairaanhoidon ja takaisin) uudistetaan siten että hoitoon pääsy helpottuu ja kaikille tarvittaville potilaille nimetään yhdyshenkilö terveydenhuollosta, johon on helppo saada kontakti ja joka seuraa aktiivisesti ko potilaiden tilannetta. Avoterveydenhuoltoon aluevastuualueita tulee 2 aluetta, joita hoitavat tietyt lääkärit ja hoitajat. Tavoitteena on mm toiminnan vakiinnuttua lopettaa erillinen virkatyöaikainen päivystys. Kehittämisprojektin tavoitteena on vähentää/kohdentaa henkilöstöä kustannustehokkaasti.

Nykyisen vuodeosaston potilaista on n puolet potilaita, jotka tarvitsevat ikäihmisten palveluja eivätkä akuuttia terveydenhoitoa. Vuodeosaston sairaansijat vähennetään 15 sairaansijaan ja jatkossa osastolla hoidetaan vain akuuttia lääketieteellisesti perusteltua sairaanhoitoa yhteistyössä kotiuttamistiimin ja kotihoidon kanssa. Ikäihmisten palvelut vastaa pitkäaikaispotilas- ja kuntoutustoiminnasta.

Toteutuma 30.6.

Tiimitoiminta aloitettiin helmikuussa, samaan aikaan supistettiin aukioloaika klo 18 saakka. Aukioloajan supistaminen on onnistunut pääsääntöisesti hyvin. Tiimitoimintaa on hankaloittanut sekä lääkäri että hoitajapula emmekä ole pystyneet vastaamaan kysyntään vaadittavalla tavalla, mikä on aiheuttanut asiakkaissa tyytymättömyyttä ja työntekijät ovat kuormittuneet aivan liikaa. Erilaisia toimia työntekijöiden rekrytoimiseksi on tehty ja tehdään edelleen mm käyttämällä erilaisia rekrytointikanavoja. Avoterveydenhuollon kehittämiseksi aloitimme hankkeen ja Savo Partnersin kanssa yhteistyön 4–5/2021, hanke jatkuu 2022 loppuun.

Vuodeosaston sairaansijoja ei ole voitu vähentää suunnitelman mukaan koska asiakkaita ei ole voitu sijoittaa yksityisiin ryhmäkoteihin henkilöstöpulan takia ja mm intervallyyksikkö Tunturilassa suljettiin kesälomien ajaksi ja asiakkaat piti sijoittaa vuodeosastolle. Sairaansijamäärän laskeminen 15 sairaansijaan on tarkoitus toteuttaa 01.10.

Koronapandemia on hankaloittanut toimintaa tänä vuonna merkittävästi testauksien, jäljittämisen ja rokottamisen takia. Tämä näkyy puutteina muussa toiminnassa. Vastuualueen talousarvion ylitys oman toiminnan osalta johtuu koronatoimista.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 30.6.
1. Avoterveydenhuollon kehittäminen aluevastuumallin pohjalta, Hoitoketjun kehittämisen projekti	Kehittämistyö projektina yhdessä henkilöstön kanssa Väestön jako 2 alueeseen Hoitohenkilöstön osaamisen lisääminen Aukioloajan supistaminen ad klo 18	Aluevastuun toteutuminen Jonojen pituus 0-3 vrk	Aukiolon supistuminen toteutunut Tiimit toteutuneet Saatavuudessa haasteita, pitkäaikaissairaiden jonot pitkät
2. Vuodeosaston sairaansijamäärän supistaminen 15 sairaansijaan	Hoito vain akuuttia hoitoa lääketieteellisillä perusteilla Ennakoiva kotiuttaminen Yhteistyö kotiuttamistiimin kanssa Yhteistyö kotihoidon kanssa Ss 15, kuormitus 85 %, mitoitus 0,7–0,8(yhteistyö kiirevastaanoton kanssa)	Sairaansijamäärä Kuormitus Hoitopäivät Mitoitus	Ss 25, tavoite 15 ss 01.10 kuormitus 80 % hpv 3972 mitoitus 0,8 yhteistyö kiirevastaanoton kanssa toteutunut
3. Valmistautuminen sote-uudistukseen (01.01.2023)	Osallistutaan aktiivisesti Sote rakenneuudistus ja Lapin Tulevaisuuden sote-keskus hankkeisiin oman kehittämistyön ohella Hyödynnetään maakunnallisia projektien aikaansaamia muutoksia Haetaan rahoitusta projekteilta mahdollisiin muutosprosesseihin	Osallistuminen Projektirahoitus	aloitus 4–5/21

4. Henkilöstösuunnitelma

Sekä Hoitoketju että osaston supistamissuunnitelmat tähtäävät henkilöstön vähenemiseen. Projektin eteneminen vaatii mm osaamisen lisäämistä sisäisellä koulutuksella (lääkärit kouluttavat hoitohenkilökuntaa) ja osaston supistaminen vaatii toimia ikäihmisten palveluissa, joten tarkkaa toimien vaikuttamisen ajankohtaa ja vähenevän henkilöstön määrää on vaikea arvioida tarkkaan ensi vuodelle. Lisäksi todennäköisesti koronaviruksen takia joudumme käyttämään myös ensi vuonna taudin torjumiseen enemmän henkilökuntaa kuin mitä normaalitoiminnalle on arvioitu.

Toteutuma 30.6.

Henkilöstöstä on merkittävä toimintaa hankaloittava pula, mihin myös kaupunkitasolla pitää reagoida. Henkilöstöpula hidastaa toiminnan muutosta, koska kehittämistyö on hidastunut koska mm koulutuksiin työntekijöitä ei saada kiireellisempien tehtävien takia.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet

Talouden sopeuttamisohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden vaikutus sairauksien ehkäisy ja hoidon omaan toimintaan on huomioitu ja muutoksia tehdään vuoden 2021 ja 2022 aikana. Ongelmana on ensihoidon ja erikoissairaanhoidon kustannusten kasvu, mikä vaikuttaa siihen, että Perlaconin laskelmien mukaiseen toimintakatteeseen on mahdotonta päästä. Erikoissairaanhoidon ja ensihoidon kustannuksiin ja muihin ostopalveluihin on varattava vuosittain 0,5 miljoonaa edellistä vuotta enemmän määrärahoja.

V 2020 talousarvio ylittyi oman toiminnan osalta koronan takia, koska viruksen leviämisen estämiseksi aloitettiin maaliskuussa 2020 mittavat toimet koko valtakunnassa ja toimilla on mm Kemijärvellä estetty viruksen leviäminen, mutta toiminta on kallista, toisaalta kuluihin on saatu/saadaan valtion kompensatiota.

Myös ensi vuoden osalta pitää varautua koronakuluihin ja olla valmius vastata nopeastikin taudin pahenemiseen.

Toteutuma 30.6.

Talouden sopeuttaminen on hidastunut em syiden takia. Toimia tehdään ja työtä kehitetään kuitenkin koko ajan.

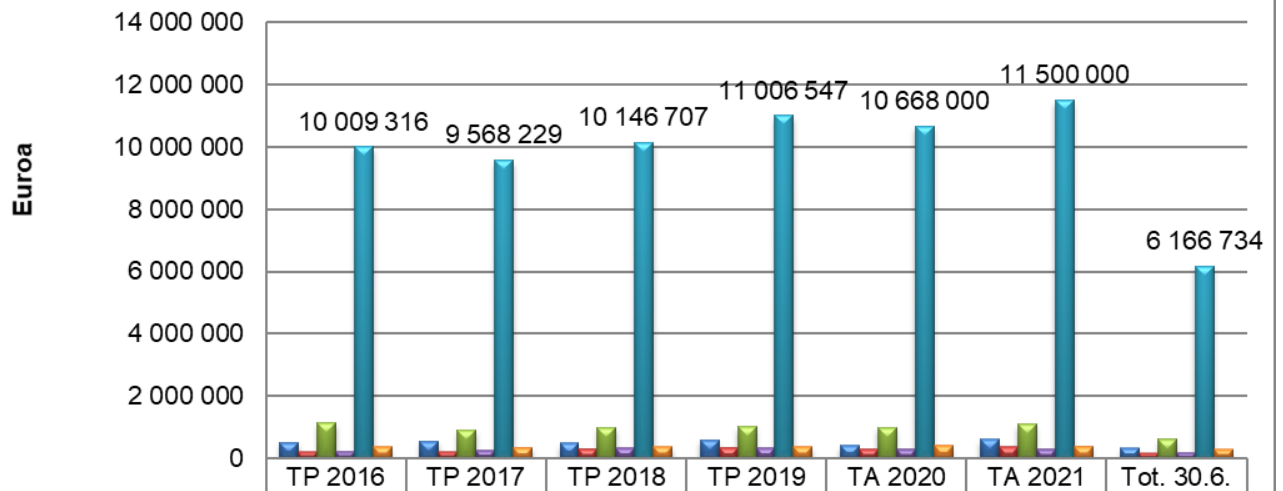
Erikoissairaanhoidon ja ensihoidon kulut ovat korkeat. Ikärakenteemme vaikuttaa kulujen suuruuteen. Isoista erikoisaloista sisätaudit ja kirurgia ovat merkittäviä, mutta myös psykiatrian kulut ovat korkeat.

6. Talouden tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Tot. 30.6.	TS 2022	TS 2023
Toimintamenot	-22 583 248	-21 268 150	-21 766 900	-11 636 924	-21 960 000	-22 360 000
Toimintatulot	2 046 710	1 861 770	1 751 900	792 266	1 720 000	1 690 000
Toimintakate	-20 536 538	-19 406 380	-20 015 000	-10 844 659	-20 240 000	-20 670 000

7.Toiminnan tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Tot. 30.6.	TS 2022	TS 2023
Vakin.virat ja toimet 31.12.	91	87	71	72	64	61
Henkilöstömenot €	-5 909 318	-5 583 130	-5 042 570	-2 521 459	-4 680 000	-4 430 000
Muutos %	-0,2	-5,5	-9,7		-7,2	-5,3
Palvelujen ostot €	-14 076 592	-13 351 010	-14 457 160	-7 892 794	-14 990 000	-15 500 000
Muutos %	4,0	-5,2	8,3		3,7	3,4
Toimintakate €/asukas	-2 820	-2 666	-2 780	-1 514	-2 831	-2 911

Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut	TP2019	TA 2020	TA 2021	Tot 30.6.	TS 2022	TS 2023
Oma toiminta						
Toimintamenot	-9 805 882	-8 893 150	-8 450 900	-4 335 263	-8 150 000	-8 050 000
Toimintatulot	1 986 009	1 676 770	1 691 900	757 696	1 660 000	1 630 000
Toimintakate/Nettomeno	-7 819 873	-7 216 380	-6 759 000	-3 577 567	-6 490 000	-6 420 000
ESH, Ensihoito, TTH, ymp.th= Ostopalvelut						
Toimintamenot	-12 777 366	-12 375 000	-13 316 000	-7 301 661	-13 810 000	-14 310 000
Toimintatulot	60 701	185 000	60 000	34 569	60 000	60 000
Toimintakate/Nettomeno	-12 716 665	-12 190 000	-13 256 000	-7 267 091	-13 750 000	-14 250 000
Oma toiminta ja ostopalvelut yhteensä						
Toimintamenot	-22 583 248	-21 268 150	-21 766 900	-11 636 924	-21 960 000	-22 360 000
Toimintatulot	2 046 710	1 861 770	1 751 900	792 265	1 720 000	1 690 000
Toimintakate/Nettomeno	-20 536 538	-19 406 380	-20 015 000	-10 844 659	-20 240 000	-20 670 000

Palvelujen ostot

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Tot. 30.6.
■ Avoterveydenhuolto	514 804	551 747	485 207	595 062	418 210	607 700	324 686
■ Akuuttiosasto	213 661	217 035	321 053	363 773	294 750	375 950	165 019
■ Ensihoito	1 129 453	920 231	997 160	1 018 079	990 000	1 090 000	610 208
■ Työterveyshuolto	238 222	273 161	342 283	344 097	300 000	300 000	202 538
■ Erikoissairaanhoito	10 009 316	9 568 229	10 146 707	11 006 547	10 668 000	11 500 000	6 166 734
■ Ympäristöterveydenhuolto	377 853	356 453	382 848	380 589	417 000	395 000	290 308

VASTUUALUE: VAMMAISTEN PALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Kehitysvammaisten erityispalvelujen ja vammaispalvelulain mukaisten palvelujen järjestäminen palvelutarpeen mukaisesti. Vammaiset henkilöt tarvitsevat yleensä vaihtelevia, pitkäkestoisia ja monimuotoisia tuki- ja palvelumuotoja elämän eri vaiheissa ja solmukohtissa.

Toiminta-ajatus tukee Kemijärven kaupunkistrategian arvoja kuntalaisten välisestä tasa-arvoisuudesta, ja kuntastrategian strategista tavoitetta toimivat ja laadukkaat palvelut.

Kemijärvi 150 vuotta juhluvuoden toimenpiteet tuodaan esille käyttösuunnitelmassa.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Palvelujen sopeuttaminen muuttuvaan toimintaympäristöön tarkoituksenmukaiseksi. Koronavirusepidemian haittavaikutusten minimoiminen ja riskiryhmässä olevien asiakkaiden erityissuojelu. Maakunnallisen sote-esivalmistelun painopisteiden toteuttaminen.

Toteutuma 30.6.

Palveluja on sopeutettu toimintaympäristön tarpeisiin. Koronaepidemian haittavaikutuksia on minimoitu muun muassa pienentämällä asiakkaiden ryhmäkokoja. Vastuualueen erityisosaamisen turvaaminen lääkäripalvelun osalta on tehty ja psykologipalvelun osalta käynnistetty. Asiakastietojärjestelmien selkeyttäminen on aloitettu. Vastuualue on osallistunut kansallisiin hankkeisiin, joilla edistetään palvelujen siirtämistä hyvinvointialueelle.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 30.6.
1. Tehostetaan, selkeytetään ja vähennetään ostopalveluja kotihoitoavun (sisältää henkilökohtaisen avun palvelut) tuottamisessa yhteistyössä ikäihmisten palvelujen vastuualueen kanssa.	Selvitetään kotihoitoavun (sisältää henkilökohtaisen avun palvelut) tuottamistavat (oma toiminta ja palveluseteli).	Tuottamisen tapa päätetty / ei päätetty.	Tuottamisen tapa päätetty: vammaisten henkilöiden kotihoitoavun palvelut järjestetään pääosin ostopalveluna johtuen kotihoitoyksikön resurssipulasta
2. Palvelujen joustaminen ja asiakkaiden hoito oikeassa paikassa oikeaan aikaan.	Yksilölliset tarpeet palveluja suunniteltaessa ja toteuttaessa Hoidon ja huolenpidon porrastus asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti.	Palvelutarpeen arviointien määrä.	Kehitysvammalain nojalla 71 ja vammaispalvelulain nojalla 88
3. Tehostetaan apuvälineiden huoltamisen toimintaa.	Laaditaan sopimus ja toiminnan arviointisuunnitelma.	Sopimus ja arviointisuunnitelma tehty / ei tehty.	Sopimus Tilaliikelaitoksen kanssa tehty

4. Henkilöstösuunnitelma

Hoitohenkilöstön määrä lisääntyy 6,5 henkilötyövuoden verran johtuen uusien asiakkaiden tulosta asumispalveluihin ja Attendo Vesapolun toiminnan päättymisestä ja asiakkaiden siirtymisestä kaupungin oman toiminnan palveluihin.

Jokirannan ryhmäkotiin on muuttanut kuusi uutta asukasta. Tästä johtuen ryhmäkoti on muutettu ympärivuorokautisen hoidon yksiköksi ja ryhmäkodin hoitohenkilöstön mitoitus on muutettu vastaamaan asiakkaiden palvelujen tarvetta. Ryhmäkodin hoitohenkilön mitoitus muuttui 0,65:stä tasolle 0,8. Hoitohenkilöstön mitoitus on valtakunnallisen suosituksen mukainen.

Vastuualueen sisällä tehdään asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti henkilöstön työnkuvien tarkennuksia ja/tai muutoksia.

Toteutuma 30.6.

Toteutunut suunnitelman mukaisesti.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet

Selvitetään kotihoitoavun (sisältää henkilökohtaisen avun palvelut) tuottamistavat omana toimintana: tavoitteena on vähentää ostopalveluja.

Avoterveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen saumattoman yhteistyön kehittäminen: erityisesti erityisosaamisen (lääkäri, psykiatri, psykologi, fysioterapia) turvaaminen, asiakassuunnitelmien tarkoituksenmukainen laatiminen ja päällekkäisten toimintojen karsiminen.

Asumispalvelupäätökset tehdään mahdollisuuksien mukaan määräaikaisiksi ja vammaisten asiakkaiden asumisen vahvistaminen kotihoidon turvin.

Toteutuma 30.6.

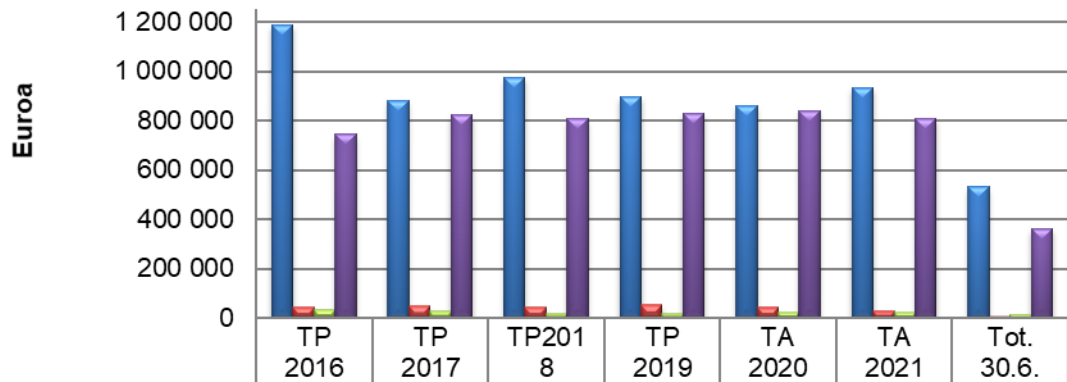
Vammaisten asiakkaiden kotihoidon apua ei voida tehostaa kaupungin kotipalvelun kautta resurssipulasta johtuen, joten lisäpalvelu joudutaan järjestämään pääosin ostopalveluna. Tarvittava lääkäripalvelu on järjestetty terveyskeskuslääkärin toimesta. Psykologin palvelujen järjestämistäpa selvitetään. Palvelupäätöksiin pääsääntöisesti kirjataan, mihin mennessä palvelun tarve on arvioitava uudestaan.

6. Talouden tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Tot. 30.6.	TS 2022	TS 2023
Toimintamenot	-4 387 949	-4 371 440	-4 333 800	-2 305 674	-4 300 000	-4 285 000
Toimintatulot	361 420	396 440	363 800	231 144	360 000	355 000
Toimintakate	-4 026 529	-3 975 000	-3 970 000	-2 074 530	-3 940 000	-3 930 000

7. Toiminnan tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Tot. 30.6.	TS 2022	TS 2023
Vakin.virat ja toimet 31.12.	32	33	40	36	40	40
Henkilöstömenot €	-1 641 571	-1 678 390	-1 994 810	-1 032 716	-2 012 000	-2 020 000
Muutos %	-8,9	2,2	18,9		0,9	0,4
Palvelujen ostot €	-2 223 751	-2 190 990	-1 828 750	-979 385	-1 820 000	-1 802 000
Muutos %	1,7	-1,5	-16,5		-0,5	-0,9
Toimintakate €/asukas	-553	-546	-551	-290	-551	-554

Palvelujen ostot

	TP 2016	TP 2017	TP2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Tot. 30.6.
■ Ostopalvelut	1 189 727	881 682	976 540	898 977	861 390	935 000	532 367
■ Toimintakeskus	43 993	49 814	44 681	53 177	42 750	29 200	7 101
■ Myllytupa	34 005	27 153	17 686	18 249	24 000	24 000	15 827
■ Vammaispalvelulain mukaiset maksut	744 384	822 729	806 994	830 891	840 000	810 000	364 032

VASTUUALUE: IKÄIHMISTEN PALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Ikäihmisten palveluiden tehtävänä on tarjota ikääntyneille mahdollisuus terveeseen ja täysipainoiseen elämään tukemalla heidän hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta. Ikäihmisten palvelut sisältävät kuntouttavat ja kotiin tarjottavat palvelut, palveluasumisen, laitoshoidon, omaishoidon, veteraanikuntoutuksen ja veteraanien kotona asumista tukevat palvelut.

lökkään asiakkaan tarvitsemat palvelut perustuvat palvelutarpeen arviointiin. Hoidon porrastuksen myötä tavoitteena on oikea ja asianmukainen palvelu ja hoito ikäihmisten hoitoketjussa.

Kemijärvi 150 vuotta juhlavuoden toimenpiteet tuodaan esille käyttösuunnitelmassa.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Osallistutaan Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus hankkeeseen sekä sote-rakenneuudistushankkeeseen soveltuvien osin. Kehitetään geriatrisen potilaan palveluketjua osana hoitoketjun kehittämisprojektia. Palvelurakenteen muutosta jatketaan edelleen vähentämällä laitoshoidon ja ympärivuorokautisen hoidon tarvetta panostamalla ennaltaehkäisevään, toimintakykyä ylläpitävään ja kuntouttavaan palveluun sekä turvaamalla kotona tai kodinomaisissa olosuhteissa (palveluasumien) asuminen. 15-paikkaisen arviointi- ja kuntoutusyksikön perustaminen samanaikaisesti, kun vuodeosaston sairaansijoja vähennetään pelkästään akuuttihoitoa vaativille potilaille.

Toteutuma 30.6.

Hanketyöhön osallistuttu, mutta ikäihmisten palvelujen osalta hankkeessa ei toistaiseksi ole toteutettu sellaisia toimenpiteitä, mitä Kemijärvellä ikäihmisten palveluissa ei olisi jo tehty. RAI-koulutukset toteutetaan hankkeen kautta, koulutukset suunniteltu tulevalle syksylle.

Henkilöstöpulan vuoksi yksityiset asumispalvelujen tuottajat ovat rajoittaneet asukkaiden ottamista yksiköihin. Kesäkuussa mm. ostopalvelusopimuksella toimiva Settlementi Tunturila ry:n 12-paikkainen intervalli- ja kuntoutusyksikkö Luhtavilla oli koko kuukauden kiinni ja asiakkaat hoidettiin tällöin vuodeosastolla. Lisäksi kaikki tehostetun palveluasumisen yksiköt, lukuun ottamatta Hillakotia, toimivat kesän ajan vajaalla, mikä on lisännyt kuormitusta sekä vuodeosastolla että kotihoitossa.

Arviointi- ja kuntoutusyksikön perustamisesta luovuttiin ja päädyttiin hoitoketjun kehittämisprojektissa kehittämään sairaanhoidollisten palvelujen lisäämistä kotiin. Toistaiseksi henkilöstöpula on hidastanut kehittämissuunnitelman edistämistä suunnitelman mukaan.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 30.6.
1. Osana hoitoketjun kehittämisprojektia geriatrisen potilaan palveluketjun kehittäminen	Geriatrin ostopalvelusopimuksen laajentaminen koskemaan myös geriatrisen potilaan palveluketjun kehittämistä	Ostopalvelusopimus tehty Geriatrisen potilaan palvelukuvaus laadittu	Neuvottelut käyty, jatketaan entisellä sopimuksella. Koulutustarjous pyydetty. Muistiasiakkaan hoitopolku laadittu.
	Geriatrista ja gerontologista koulutusta henkilöstölle	Koulutuspäivien lkm	Koulutukset eivät ole toteutuneet.

2.	Ikäihmisten palvelurakenteen kehittäminen.	15-paikkaisen arviointi- ja kuntoutusyksikön perustaminen. 7 tehostetun palveluasumisen paikan muuttaminen palveluasumisen paikoiksi	Hoitopäivät ja kuormitus Asiakkaiden määrä tehostetussa palveluasumisessa, palveluasumisessa ja laitoshoidossa suhteessa palvelurakennesuositukseen (indikaattorina 75-vuotta täyttäneet)	Arviointi- ja kuntoutusyksikön perustamisen sijaan kehitetään kotihoitoa ja kotikuntoutusta. 75-vuotiaista: - tehta 8,6% - laitosh. 0,2%
3.	Valmistautuminen sote-uudistukseen	Osallistutaan tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskushankkeeseen ja sote-rakenneuudistushankkeeseen	Hanketyön kautta toteutuneet toimenpiteet	Rai-koulutukset siirtyneet syksyyn.

4. Henkilöstösuunnitelma

Avoimet kodinhoitajien toimet muutetaan lähihoitajien toimiksi. Kotihoidossa on paljon osa-aikaisia työntekijöitä. Tavoitteena on varmistaa riittävät resurssit kotihoidossa, jotta kotona hoidettavien määrää voidaan kasvattaa. Avuksi hankintaan kotihoidon optimoinnin työkalu, jonka avulla voidaan varmistaa se, että asiakas saa palvelusuunnitelmaan suunnitellun palvelun ja työntekijän työlista on optimaalinen työmäärään ja työaikaan nähden.

Fysioterapeuttiresurssien vahvistaminen ikäihmisten palveluissa ikääntyneiden toimintakyvyn ja kuntoutuksen tukemiseksi.

Toteutuma 30.6.

Hoitohenkilökuntapula kriittinen. Kotihoidon vakituisiin toimiin ei hakijoita, sijaisia vaikeuksia saada. Työntekijät väsyneet, kun joutuvat jatkuvasti joustamaan ja venymään. Niukkoja resursseja syö käynnissä olevat koronarokotukset kotihoidossa. Oppisopimuskoulutusta tarjotaan, 3 lähihoitajaopiskelijaa aloittanut tämän vuoden puolella. Henkilöstöpulan vuoksi ei ole pystytty suunniteltuja koulutuksia toteuttamaan eikä uusia teknologiapalveluja ottamaan käyttöön suunnitelman mukaan, koska ne vaativat henkilöstöltä ylimääräistä työtä mm. tietojen kartoittamiseksi ja palveluun perehtymiseksi.

Yksi vuokratyöntekijä ollut kotihoidossa kesäkuun alusta lähtien vuosilomasijaisena.

½ htv fysioterapeuttiresurssia lisätty ikäihmisten palveluihin vuoden alusta ja fysioterapeutit tehneet kotihoidon asiakkaiden toimintakykkartoituksia.

5. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022 toteuttaminen ja toimenpiteet

Tehostetaan RAI-järjestelmän käyttöä palvelutarpeen arvioinnissa, jotta asiakkaat ohjautuvat entistä paremmin tarpeenmukaisen palvelun piiriin oikea-aikaisesti.

Jatketaan ikäihmisten palvelurakenteen keventämistä vähentämällä ympärivuorokautista tehostettua palveluasumista ja korvaamista palveluasumisella. Hyödynnetään arviointijaksoja ennen asumispalvelupäätöstä.

Tuetaan kotona asumista mahdollisimman pitkään avo- ja kuntoutuspalveluiden sekä uusien teknologisten ja digitaalisten palveluiden turvin.

Toteutuma 30.6.

Syksyn RAI-valmennusten myötä toimintakykymittarin hyödyntäminen pitäisi tehostua.

Ikäihmisten palvelurakenteen muutostyö etenee siten, että vuodeosaston paikkalukua on saatu vähitellen laskettua ja odotusaika tehostettuun palveluasumiseen pienentynyt. Palvelutarpeen arviointi tehostunut. Uusille kotihoidon asiakkaille toteutetaan kotihoidon arviointijaksot ennen palveluun hyväksymistä. Kotikuntoutusta tehostettu. Kotona hoidetaan entistä huonokuntoisempia pidempään.

Tehostetun palveluasumisen yksityiset palveluntuottajat ovat rajoittaneet uusien asukkaiden ottamista yksiköihin, koska heillä on ollut/on henkilöstövajetta, joten tehostetun palveluasumisen paikkoja on ollut käytettävissä vähemmän kuin viime vuonna.

Lisäksi kesäkuussa Settlementti Tunturilan 12-paikkaisen ostopalveluyksikkö Luhtavillan toiminta keskeytettiin koko kuukaudeksi vuosilomasijaispulan vuoksi ja jaksohoitoasiakkaat jouduttiin hoitamaan vuodeosastolla.

Sairaanhoidollisten palveluiden tarjoamisen laajentamista kotiin hankaloittaa vallitseva hoitajapula. Uusia teknologiapalveluita otetaan käyttöön sen mukaan kuin resurssit antavat myötä.

Touko- kesäkuussa käynnistettiin 1.7.2021 alkaen voimaan astuneen asiakasmaksulain edellyttämien muutosten valmistelu. Lakimuutoksen vaikutukset tulevat näkymään loppuvuodesta kustannusten nousuna ikäihmisten palveluissa, kun asumispalveluiden palvelusetelien arvojen määrittämisen perusteena ovat asiakkaan nettotulot bruttotulojen sijaan. Muutoksen myötä asiakkaan kustannukset hoivasta laskevat.

6. Talouden tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Tot. 30.6.	TS 2022	TS 2023
Toimintamenot	-9 687 068	-10 399 300	-10 661 380	-5 364 992	-10 090 000	-9 770 000
Toimintatulot	1 072 893	2 173 200	2 248 200	1 145 851	1 740 000	1 520 000
Toimintakate	-8 614 175	-8 226 100	-8 41300	-4 219 141	-8 350 000	-8 250 000

7.Toiminnan tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Tot. 30.6.	TS 2022	TS 2023
Vakin.virat ja toimet 31.12.	54	58	55	57	55	55
Henkilöstömenot €	-2 843 921	-2 924 070	-3 145 460	-1 524 679	-3 120 000	-3 101 000
Muutos %	-13,4	2,8	7,6		-0,1	-0,1
Palvelujen ostot €	-3 158 211	-3 853 610	-6 377 770	-3 202 653	-6 237 000	-6 010 000
Muutos %	2,2	22,3	65,5		-2,2	-3,6
Avustukset	-3 084 885	-3 010 000	-525 000	-301 084	-510 000	-495 000
Muutos %	27,3	-2,4	-82,6		-2,9	-2,9
Palvelusetelikulut	-2 599 469	-2 399 400	-2 385 000	-1 247 930	-2 360 000	-2 340 000
Toimintakate €/asukas	-1 183	-1 130	-1 151	-589	-1 140	-1 133

Palvelusetelikulut siirtyvät v. 2021 alusta avustuksista palvelujen ostoihin (talousraportoinnin muutos)

